

SUHF:s expertgrupp för fastighets- och säkerhetsfrågor

Avrapportering till SUHF:s styrelse vid slutet av mandatperioden 2022 – 2023.

Bakgrund

Lokalförsörjning vilar sedan 1993 på universitet och högskolor. SUHF:s styrelse beslutade i juni 2011 att inrätta en expertgrupp för fastighetsfrågor.

Syftet med gruppen är att stärka och stödja sektorns arbete med och professionalisering av lokalförsörjnings- och säkerhetsansvaret i syfte att skapa ett gemensamt förhållningssätt för fastighets- och säkerhetsfrågorna.

Uppdrag under mandatperioden 2022 – 2023

Under mandatperioden 2022 – 2023 har expertgruppens uppdrag varit att samla och sprida kunskap kring universitets och högskolors lokalförsörjning, bland annat genom kontinuerlig dialog med hyresvärdar, branschorganisationer, Regeringskansliet och Sveriges Förenade Studentkårer, gällande bland annat:

- Klimatpåverkan
- yttre och inre miljö
- lärandemiljöfrågor (arbetet ska samordnas med Expertgruppen för högskolepedagogiska frågor)
- lokaloptimering
- ökad självständighet vid förhyrning och genom ägande
- studentbostäder
- hyror (inklusive marknadshyror)

Samla och sprida kunskap kring verksamhetsskydd, säkerhetsskydd och öppenhet vid universitet och högskolor, bland annat genom kontinuerlig dialog med myndigheter, branschorganisationer och Regeringskansliet, gällande bland annat:

- Fysisk säkerhet
- person- och personalsäkerhet
- informationssäkerhet (arbetet ska samordnas med Expertgruppen för arkiv- och informationshantering samt Arbetsgruppen för digitalisering).

Gruppen bör i sitt arbete följa trender på strategisk nivå. Särskild vikt bör läggas vid lokal-användning efter COVID 19-pandemin, hemarbete, studenternas studielokaler och boende.

Ledamöter under mandatperioden 2022 – 2023

- Peter Liljenstolpe, campuschef och säkerhetschef, Mälardalens universitet (ordförande)
- Martin Norsell, rektor, Högskolan Dalarna (vice ordförande)
- Richard Olsson, fastighetschef, Umeå universitet (verkställande ledamot)
- Rikard Becker, fastighetsdirektör, Karolinska Institutet
- Åsa Bergenudd, byggnadschef, Lunds universitet
- Fredrik Blomqvist, säkerhetschef, Uppsala universitet
- Maria Fornstedt, biträdande byggnadsdirektör och stabschef, Uppsala universitet
- Annevi Fredäng, säkerhetschef, Linköpings universitet (ordförande i nätverket för säkerhetschefer)
- Johannes Hassmund, systemarkitekt, Linköpings universitet
- Martin Melkersson, universitetsdirektör, Sveriges lantbruksuniversitet
- Veronika Sundström, universitetsdirektör, Karolinska Institutet
- Lars Alberius, SUHF:s kansli (sekreterare)

Expertgruppens möten och verksamhet under 2022 – 2023

Expertgruppen för fastighets- och säkerhetsfrågor hade sex möten under 2022 och sex möten 2023, två fysiska resten digitala.

Expertgruppen har som huvuduppgift att samla och sprida kunskap samt verka policybildande på sitt expertområde inom universitets- och högskolesektorn. Expertgruppen för fastighets- och säkerhetsfrågor, som inför denna mandatperiod för nytt namn och breddat fokus, har tre huvudsakliga sätt att samla och sprida kunskap:

1. Gruppens möten:
 - a. Samtal/kunskapsöverföring/omvärldsbevakning mellan ledamöterna
 - b. Inbjudna gäster
2. Studiebesök
3. Arbete i tillfälliga arbetsgrupper för framtagande av policy
4. Konferenser/seminarier/utbildningar

Inom fastighetsområdet har expertgruppen fört kontinuerlig diskussion med olika fastighetsägare, Akademiska Hus, Statens Fastighetsverk, Kammarkollegiet med flera. I dialog med Akademiska Hus har en översyn av avtalsmallen kring de särskilda bestämmelserna för nya förhyrningar där Akademiska Hus står som hyresvärd gjorts. Dialog har även förts kring Akademiska Hus som upphandlande myndighet, liksom elprisutvecklingen, lokalanvändning och hyresvärdupphandling.

För att analysera klimatförbättrande åtgärder eller åtgärder som minskar negativ klimatpåverkan som genomförts eller planeras vid landets lärosäten, med särskilt fokus på klimatpåverkan vid om- och nybyggnation. Gruppen har bestått av: Peter Liljenstolpe, campuschef Mälardalens universitet (ordförande), Anna Berglund, hållbarhetsstrateg KTH Maria Fornstedt, biträdande byggnadsdirektör och stabschef UU, Karolina Kjellberg, miljöchef UU, Richard Olsson, fastighetschef UmU, Lena Söderlundh, miljökoordinator, SU, och

Lars Alberius, SUHF:s kansli (sekreterare). Gruppens rapport finns publicerad på SUHF:s hemsida.

Expertgruppen har vidare initierat en översyn av hanteringen av studentbostäder vid lärosätena. I arbetet har organiseringen av uthyrningen, hur avtalen kring blockförhyrningen är strukturerade, finansieringen av uthyrningen. Utredningen har gjort av en särskild utredare Staffan Sarbäck, tidigare universitetsdirektör Luleå tekniska universitet. En referensgrupp har bistått: Martin Melkersson, universitetsdirektör, SLU (ordförande), William Edwin, tf. gruppchef sektionen för Lokal- och Bostadsförsörjning, Stockholms universitet, Nikolas Pieta Theofanous, avdelningschef, LU Bostäder, Lena Bohlin, bostadschef, Umeå universitet, och Lars Alberius, SUHF:s kansli (sekreterare). Utredningen finns tillgänglig på SUHF:s hemsida.

Under 2022 genomfördes ett webinarium kring kontinuitetsplanering med anledning av Ukrainakrisen. Tillsammans med expertgruppen för ekonomifrågor har expertgruppen en analys gjorts kring hur lärosätena hanterar ökade lokalhyror.

Expertgruppen har för Kammarkollegiet påtalat problematiken kring myndighetens försäkringar kring hanteringen av litiumjon-batterier vid lärosätena.

Inom säkerhetsområdet förs samtal kring "Trusted Research" och för att motverka industri-spionage med Teknikföretagen. Vidare har produkter med dubbel användning (PDV), hot och ostillåten påverkan, xx diskuterats. Gruppen har diskuterat säkerhetsarbete och ansvar med Akademiska Hus. Totalförsvarsfrågor har diskuterats med särskilt fokus på lärosätenas möjlighet att säkerställa utbildningsbehoven för civilt och militärt försvar, krisberedskap och krigsplacering. Även MSB:s föreskrifter om informationssäkerhet har behandlats.

Inom området informationssäkerhet och IT-/cybersäkerhet har arbetsgrupp tillsatts. Gruppen har tagit fram en definition och sammanställt vilka som arbetar med frågan vid SUHF:s medlemslärosäten, i akt och mening att initiera bildandet av ett nätverk. Gruppen har följande sammansättning: Veronika Sundström, Universitetsdirektör, Karolinska Institutet (ordförande), Johannes Hassmund, Systemarkitekt, Linköpings universitet, Johan Johansson, ITCF (IT-chefernas Forum, Ingegerd Wirehed, CISO, Lunds universitet, Margareta Ödmark, IT-arkivarie, Stockholms universitet, och Lars Alberius (sekreterare).

Verksamhet för en ny mandatperiod 2024 – 2025

Expertgruppen för fastighets- och säkerhetsfrågor föreslår att expertgruppen även under nästkommande har dubbelt fokus. Gruppen föreslår följande uppdrag för mandatperioden 2024 – 2025:

Expertgruppen ska samla och sprida kunskap kring universitets och högskolors lokalförsörjning, bland annat genom kontinuerlig dialog med hyresvärdar, branschorganisationer, Regeringskansliet och Sveriges Förenade Studentkårer, gällande bland annat klimatpåverkan, yttre och inre miljö, lärandemiljöfrågor (arbetet ska samordnas med Expertgruppen för högskolepedagogiska frågor), lokaloptimering, studentbostäder, hyror (inklusive marknadshyror).

Expertgruppen ska samla och sprida kunskap kring verksamhetsskydd, säkerhetsskydd och öppenhet vid universitet och högskolor, bland annat genom kontinuerlig dialog med myndigheter, branschorganisationer och Regeringskansliet, gällande bland annat fysisk säkerhet, person- och personalsäkerhet samt informationssäkerhet (arbetet ska samordnas med Expertgruppen för arkiv- och informationshantering.